

TỔ CHỨC XÂY DỰNG CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO TRONG TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƯ PHẠM

• ThS. TRẦN LINH QUÂN

Trường Cao đẳng Sư phạm Ngô Gia Tự Bắc Giang

Chương trình (CT) đào tạo là một trong những yếu tố quan trọng hàng đầu quyết định chất lượng giáo dục trong các trường nói chung và trường Cao đẳng Sư phạm (CĐSP) nói riêng.

Bài viết này nêu lên cách thức tổ chức xây dựng CT đào tạo trong các trường CĐSP nhằm đáp ứng yêu cầu đặt ra trong giai đoạn hiện nay.

I. Một số khái niệm về CT đào tạo

Theo giải thích ở phần phụ lục Luật Giáo dục 2005 "Một số thuật ngữ trong Luật", thì CT giáo dục được hiểu là: tài liệu thể hiện mục tiêu giáo dục, quy định chuẩn kiến thức, kĩ năng, phạm vi và cấu trúc nội dung giáo dục, phương pháp và hình thức tổ chức hoạt động giáo dục, cách thức đánh giá kết quả giáo dục đối với các môn học ở mỗi lớp, mỗi cấp học hoặc trình độ đào tạo. Trong trong Luật cũng quy định và nêu rõ nội hàm của CT khung: CT khung cho từng ngành đào tạo đối với trình độ cao đẳng, trình độ đại học gồm cơ cấu nội dung các môn học, thời gian đào tạo, tỉ lệ phân bổ thời gian đào tạo giữa các môn học, giữa lí thuyết với thực hành, thực tập.

Một CT khung cho một ngành đào tạo bao gồm các phần chủ yếu sau:

- 1) Mục tiêu đào tạo;
- 2) Khung CT đào tạo (Khối lượng kiến thức tối thiểu và thời gian đào tạo theo thiết kế; cấu trúc kiến thức của CT đào tạo: kiến thức giáo dục đại cương, kiến thức giáo dục chuyên nghiệp);
- 3) Khối kiến thức bắt buộc (Danh mục các học phần bắt buộc; mô tả nội dung các học phần bắt buộc);
- 4) Hướng dẫn sử dụng CT khung để thiết kế các CT đào tạo cụ thể.

Căn cứ vào CT giáo dục được quy định theo

Luật Giáo dục và CT khung do Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT) ban hành, các trường cao đẳng xây dựng các CT đào tạo cụ thể theo các ngành, nghề đào tạo của trường mình.

Mỗi CT đào tạo cụ thể của một ngành bao gồm các mục:

- 1) Mục tiêu đào tạo;
- 2) Thời gian đào tạo;
- 3) Khối lượng kiến thức toàn khoá;
- 4) Đối tượng tuyển sinh;
- 5) Quy trình đào tạo, điều kiện tốt nghiệp;
- 6) Thang điểm;
- 7) Nội dung CT (Kiến thức giáo dục đại cương và kiến thức giáo dục chuyên nghiệp);
- 8) Kế hoạch giảng dạy;
- 9) Mô tả vắn tắt nội dung và khối lượng các học phần;
- 10) Danh sách đội ngũ giảng viên thực hiện CT;
- 11) Cơ sở vật chất phục vụ học tập;
- 12) Hướng dẫn thực hiện CT.

Như vậy, CT đào tạo có thể được hiểu là một bản thiết kế tổng thể mục tiêu, nội dung, cấu trúc, thành phần của quá trình đào tạo, điều kiện, cách thức, quy trình tổ chức, đánh giá các hoạt động đào tạo để đạt được mục tiêu đào tạo.

II. Tổ chức xây dựng CT đào tạo trong trường CĐSP

1. Thành lập tổ "CT"

Để xây dựng, phát triển CT đào tạo trong nhà trường thì trong nhà trường cần thiết phải có một tổ "CT" (CT) nằm trong phòng đào tạo của nhà trường. Biên chế của tổ này 3 hoặc 4 người. Phó trưởng phòng đào tạo là tổ trưởng. Tổ này là đầu mối trong các việc liên quan đến CT của nhà trường.

1.1. Chức năng, nhiệm vụ

Chức năng, nhiệm vụ chủ yếu của tổ CT là:

- 1) Khảo sát, điều tra nhu cầu đào tạo của xã hội;
- 2) Tham mưu cho Hiệu trưởng (HT) lập đề án đề nghị Bộ GD&ĐT cho phép mở mã ngành mới khi xã hội có nhu cầu;
- 3) Dự thảo kế hoạch xây dựng CT, phát triển CT;
- 4) Nhận các ý kiến phản hồi về CT từ nhà tuyển dụng, cựu sinh viên, người học để bổ sung, điều chỉnh CT;
- 5) Tham mưu cho HT tổ chức các buổi tập huấn về xây dựng, phát triển, đánh giá CT cho giảng viên và CBQL;
- 6) Dự thảo kế hoạch tổ chức các hội nghị, hội thảo để đóng góp ý kiến cho CT hoặc thông qua CT;
- 7) Tư vấn cho các khoa và bộ môn trong việc xây dựng, phát triển, điều chỉnh CT.
- 8) Giám sát việc thực hiện CT;

1.2. Mối quan hệ công tác

Dưới sự chỉ đạo của HT, tổ này có thể trao đổi trực tiếp hoặc phối hợp với các phòng/khoa/bộ môn để hoàn thành các nhiệm vụ. Phối hợp với phòng khoa học để tổ chức nghiệm thu các CT; với bộ phận đảm bảo chất lượng để tổ chức tự đánh giá và chuẩn bị cho việc kiểm định CT từ bên ngoài.

2. Quy trình xây dựng CT

Sau khi Nhà trường đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo cho phép đào tạo ngành theo nhu cầu của xã hội, chỉ tiêu tuyển sinh đã được giao, CT khung ngành cần đào tạo đã được ban hành thì quy trình xây dựng CT đào tạo trong nhà trường bao gồm 6 bước như sau:

Bước 1 (B1): Hoạch định kế hoạch xây dựng CT

Tổ CT tham mưu kế hoạch xây dựng CT đào tạo trình HT. Nội dung chủ yếu của bản kế hoạch bao gồm: Tên CT, trình độ đào tạo, ngành đào tạo, loại hình đào tạo của CT đào tạo cần xây dựng; khoa chịu trách nhiệm chủ trì xây dựng;

nhiệm vụ của các cá nhân, bộ phận, đơn vị trong trường; cách thức tổ chức thực hiện; thời hạn hoàn thành và lịch nghiệm thu sơ bộ tại bộ môn, khoa và nghiệm thu tại Hội đồng nhà trường.

Bước 2 (B2): Phê duyệt kế hoạch và chuyển xuống các đơn vị.

HT xem xét và phê duyệt kế hoạch. Bản kế hoạch này được chuyển đến tất cả các đơn vị trong trường để thực hiện.

Bước 3 (B3): Tổ chức xây dựng CT và đề cương chi tiết các học phần (HP)

Khoa chuyên môn chủ trì tổ chức xây dựng CT đào tạo. Các bộ môn xây dựng đề cương chi tiết của các học phần. Khoa, bộ môn chuyển CT đào tạo và đề cương chi tiết của các HP thuộc nội dung CT sau khi nghiệm thu tại khoa và bộ môn cho tổ CT.

Trong bước 3 có các bước nhỏ sau:

3.1. Lãnh đạo khoa chuyên môn, tổ CT và các trưởng bộ môn trong khoa xây dựng dự thảo CT đào tạo.

3.2. Nghiệm thu sơ bộ CT đào tạo tại khoa. Thành phần gồm: Lãnh đạo khoa, tổ CT, trưởng các bộ môn thuộc khoa và các trưởng bộ môn liên quan trong trường.

3.3. Các trưởng bộ môn phân công các thành viên thuộc bộ môn xây dựng các đề cương chi tiết các học phần thuộc nội dung CT. Các thành viên xây dựng các đề cương chi tiết.

3.4. Nghiệm thu sơ bộ các đề cương chi tiết tại các bộ môn.

Bước 4 (B4): Xin ý kiến về CT và đề cương chi tiết

Tổ CT xin ý kiến của các chuyên gia, nhà tuyển dụng, cựu sinh viên, người học... về CT đào tạo và đề cương chi tiết các học phần.

Bước 5 (B5): Nghiệm thu CT và đề cương chi tiết các HP

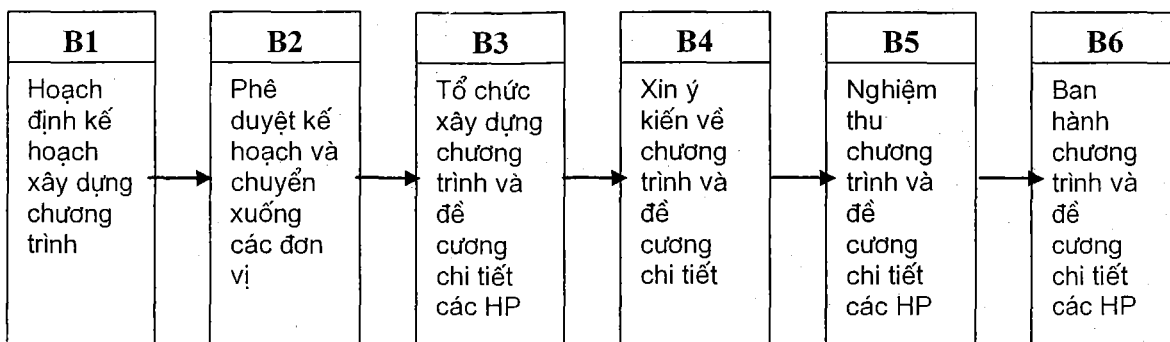
Tổ chức nghiệm thu CT đào tạo tại hội đồng nhà trường. Thành phần của hội đồng: HT hoặc Phó HT phụ trách đào tạo; đại diện phòng đào tạo, phòng khoa học, lãnh đạo khoa chuyên môn có liên quan; các trưởng bộ môn, các thành viên

tham gia xây dựng đề cương chi tiết các học phần. Đại diện trường phổ thông, phòng Giáo dục, sở GD-ĐT, cựu sinh viên, sinh viên.

Bước 6 (B6): Ban hành CT và đề cương chi tiết các HP

Hiệu trưởng phê duyệt CT đào tạo và đề cương chi tiết các học phần, chuyển xuống các đơn vị trong nhà trường để thực hiện.

Quy trình xây dựng chương trình giáo dục

III. Một số điểm cần lưu ý khi xây dựng CT đào tạo trong trường CĐSP

Việc xây dựng CT đào tạo trong các trường CĐSP trong giai đoạn hiện nay là một việc làm thường xuyên trong các năm học. Để việc xây dựng các CT đào tạo đạt chuẩn cần chú ý các điểm sau:

1. Cần có biên chế tổ CT trong nhà trường;
2. Điều tra, khảo sát để nắm bắt được nhu cầu đào tạo, từ đó xác định chỉ tiêu tuyển sinh hàng năm, giai đoạn và các ngành nghề nhà trường cần đào tạo.
3. Tập huấn cho giảng viên, cán bộ quản lí trong nhà trường để nắm được kĩ thuật xây dựng và phát triển CT đào tạo.
4. Nhận các thông tin phản hồi về CT từ nhà tuyển dụng, cựu sinh viên, người học để điều chỉnh CT đào tạo.
5. CT đào tạo phải được thiết kế theo hướng liên thông với các trình độ đào tạo và CT đào tạo khác để tạo thuận lợi cho người học có cơ hội

học tiếp hoặc chuyển đổi ngành đào tạo.

6. Lựa chọn các học phần tự chọn trong CT phải phù hợp với thực tế tại địa phương.

Kết luận

Các trường CĐSP đang dần chuyển sang đào tạo đa ngành, đó là một thực tế đang diễn ra trong hệ thống các trường CĐSP. Trong xu

hướng phát triển đó, việc nắm bắt nhu cầu xã hội để xác định các ngành nghề cần đào tạo và tổ chức xây dựng các CT đào tạo tương ứng đạt chuẩn là công việc cấp thiết của tất cả các trường CĐSP.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Luật Giáo dục năm 2005.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo. Quy định về tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục trường cao đẳng, ban hành theo Quyết định 66 /2007/QĐ-BGDĐT.
3. Trần Khánh Đức. Xây dựng hệ mục tiêu và thiết kế xây dựng CT đào tạo. Tạp chí Khoa học Giáo dục, số 7- tháng 4/2006.
4. Peter F. Oliva. Xây dựng chương trình học. NXB Giáo dục-2006.

SUMMARY

Based on concepts of training like: framework curriculum, curriculum for a specialization, the author describes the organization of curriculum development in the teacher training college: forming the curriculum team (with functions, relationships), curriculum development process with 6 steps (planning, approval of plan, curriculum and syllabus design, getting comments, approval and publicizing of curriculum and syllabuses).